

# Pientalojen kattoturva Suomessa huonolla mallilla

**Nuohooja joutuu työtehtävässään liian usein tapaturman uhriksi. Liian usein sattuu liukastumisia ja putoamisia tikkailta tai kuljettaessa katolla huoltokohteeseen.**

**Yleisimmät syyt tapaturmiin ovat turvallisuudeltaan puutteelliset kulkutiet katolla, heikkokuntoiset tai määräysten vastaisesti kiinnitetyt tai kokonaan kiinnittämättä jääneet tikkaat, kattosillat tai muut kattoturvalaitteet.**

Nuohooja käy talojen katoilla säännöllisesti. On arvioitu, että nuohooja kiipeää säässä kuin säässä noin 6 – 10 kertaa päivässä talotikkaita tai lapetikkaita ylös savupiipulle. Nousisitko sinä luottavaisin mielin talosi tikkaita ylös savupiipulle 10 kertaa päivässä?

Milloin viimeksi tarkistit, ovatko katon turvavarusteet ja -laitteet kunnossa ja määräysten mukaiset? Erityisesti talven jälkeen laitteiden tarkastus on tarpeen, koska luomikuormat rikkovat usein juuri tikkaita.

Nuohousalan Keskusliiton tekemien selvitysten mukaan suomalaisten asuinkiinteistöjen kattoturvalaitteet eivät vastaa vaatimuksia: noin 30 prosentissa tutkituista kiinteistöistä on ollut huomauttamista. Vapaa-ajan asunnoissa tilanne on vieläkin heikompi. Niissä yli 40 prosentissa kattoturvalaitteet eivät ole riittäviä.

Viime vuosikymmenten aikana tehdyt selvitykset samoin kuin tapaturmatilastot osoittavat, että nuohoojien työtapaturmista yli puoleen löytyy syy puutteellisista kulku- ja työtasoista. Yleisin syy oli tikkaiden rikkoutuminen. Nuohoojan kuolemaan johtanut putoamistapaturma Harjavallassa 2003 tapahtui, kun kattoon kiinnittämättä jätetyt kattolapetikkaat irtosivat paikoiltaan katon harjan takaa.

Ammattitaitoinen nuohooja tuntee työnsä vaaratekijät ja riskit. Hän tuntee myös toimintaohjeet sekä työssään että mahdollisessa onnettomuustilanteessa. Oman turvallisuutensa varmistamiseksi nuohoojalla on monipuolinen valmius turvallisuustekijöiden huomioimiseen työnsä eri vaiheissa. Ammatin vastuuntuntoinen hoitaminen vaatii nuohoojalta turvallisuuden huomioon ottavia työrutiineja, turvallisuusmääräysten noudattamista ja valppautta riskitekijöiden havaitsemiseksi.

- Kiinteistön omistajan ja haltijan tehtävänä on luoda katolla työskentelevälle määräysten mukaiset, turvalliset työolosuhteet eli huolehtia riittävästä kattoturvarusteista sekä niiden kunnossapitamisesta, Lehtimäki vaatii. Nuohooja opastaa ja neuvoo mielellään asiakkaitaan kattoturvalaitteiden kunnostamisessa

## **Määräykset ovat selvät**

Pelastuslain 13 §:n mukaan rakennuksen omistajan, haltijan ja toiminnanharjoittajan on yleisten tilojen ja koko rakennusta palvelevien järjestelyjen osalta sekä huoneiston haltijan hallinnassaan olevien tilojen osalta huolehdittava, että tikkaat, kattokulkutien osat ja katon

turvavarusteet pidetään sellaisessa kunnossa, että nuohoustyö voidaan suorittaa turvallisesti.

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta 1007/2017 määrää, että rakennuksen huoltamisen turvallisuus on varmistettava. Nuohoojan tulee päästä tekemään työnsä esteettä ja turvallisesti.

Talotikkaan tulee olla kestävä, kiinteästi asennettu sekä turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti sijoitettu. Irtotikkaat eivät ole turvalliset, eikä määräys niitä salli.

Kaikille katolla sijaitseville rakennuksen osille, esim. savupiipuille ja ilmanvaihtolaitteille on järjestettävä tarkoituksenmukainen, katkeamaton ja yhtenäinen kulkutie. Katon kaikkien turvavarusteiden tulee asennettuna kestää niille tarkoitettu kuorma, niiden tulee olla ilmaston rasituksia vastaan riittävän kestävä ja ne on tarkastettava ja huollettava säännöllisesti. Erityisesti talven ja lumen painon rasitusten jälkeen turvavarusteet tulee huolella tarkastaa ennen seuraavaa käyttöä.

Kattoturva-asioita käsitteleviä oppaita voit lukea sähköisenä [tästä](#) sekä edellisen julkaisun (PDF) [tästä](#).

[Taksäkerhetshandbook](#) (PDF)